

1. Epistola nonjtona Angel Nazareth ad Jacobum
Croppium de prolo Americae Rome 1567.
2. Johannis Pfeffinger et Henrici Salmeroni Gratioris,
Salmutha
3. Lodovici Gouleri Oratio in Nazareth in hereditaria in
rebus pace et corruptione. Lipsiae 1568.
4. Jo. Cusiani Praemonstratensis Monachorum
Visehlis 1568.
5. P. Thimothei Knieher Oratio in Nazareth in hereditaria
1568.
6. Henrici Knieher Oratio in Nazareth in hereditaria
Lipsiae 1568.
7. Conradus Salmeroni Doctorum 1568.
8. Prolegomena in Nazareth in hereditaria 1568.

9

PROGNE
TRAGOEDIA,
NVNC PRIMUM
EDITA.

T112

IN ACADEMIA VENETA,
M. D. LVIII.

PROGNE
TRAGEDIA.
NYNCEPRIMUM
EDITA

IN ACADEMIA VENETA
M. D. LVIII.

FRANCISCO VARGAE
CATHOLICI REGIS
A CONSILIO,

& eiusdem apud Pontificem
Max. Oratori.

VENETAM Academiam, Francisce Varga, uir illustris, nobilem in primis, atque omni scientiarum genere florentem, in quam ego proximis superioribus diebus, quod quidem in magna felicitatis parte constituo, sum adscriptus; cum ita erga te animatam à primo meo ingressu perspexissem, ut quam obseruantiam, atque beneuolentiam principibus, ac nobilibus uiris, eximiaq; uirtute ornatis præstare consueuit, eadem te studiosissime prosequatur: cœpi ego statim incredibili quodam ardore desiderio, facultas ut aliqua mihi afferretur, qua tum ipsius Academiae nostræ amplissimum in te studium tibi patefacerem, tum clarissimi in primis Federici Baduarii, quem tanti boni auctorem agnoscimus,

A 2 scimus,

scimus, egregiam ad te amandum animi
propensionem indicarem. ea enim est uir-
tus tua, ita excelso & illustri loco sita, non
modo ut à tanto uiro, nobisq; qui ab eius
excellenti iudicio, testimonioq; pende-
mus, sed plane ab omnibus, qui ubique
terrarum sunt, mortalibus ametur, exi-
miisq; laudibus efferatur. ac tui quidem
tū animi, tū ingenii præstantia iam tū
nobis cœpit elucere, cum apud Venetam
Remp. primo quidem Caroli Cæsaris au-
gustissimi, deinde Catholici Hispaniarum
Regis nomine summa tua cum laude lega-
tionem semel, atque iterum obiisti. tunc
enim, quantum ipse uel maximarū rerum
usu, uel liberalium artium cognitione, uel
pietate in Deum excelleres, dilucide per-
speximus. iure igitur ad maxima tractanda
negocia te unum ex omnibus Rex tuus
potissimum delegit, qui apud Pontificem
Max. oratoris munus his temporibus, in-
genti motu fluctuantibus, in urbe Roma
sustineres. quo quidem in munere sic te
geris, ut, quod dici solet, homo homini
quid

quid præstet, facile omnes intelligant. Verum illi felices, quibus contigit præsentibus tua singulari uirtute frui: ego meam conditionem nimis inique patior, quòd, quo tempore meam tibi quamcreberrimo salutandi officio beneuolentiam incredibilem patefacere statueram, eo te nobis fortuna quædam abstulit, doloremq; ex tanta iactura susceptum uix ulla ratione lenimus. testis ego sum communis in hac præclara ciuitate bonorum omnium molestiæ; mei uero summi in te studii index tibi erit Progne tragoedia: quam, ut ipsius facile sublimitas indicabit, uel antiquam, uel antiquis, quæ maxime laudantur, certe parem, quæ multos annos in mea latuerat bibliotheca, nunc in tuo nomine apparere uolui, consilio minime, ut arbitror, reprehendendo: cum poesis ipsa, ut optime nosti, cum philosophia, cuius peritissimus es, ueluti quadam cognatione societur: quippe quæ humanæ uitæ mores explicet, obscuris fabularum inuolucris eadem omnia, quæ aperte solet philosophia, proponat:
summa

summam præterea delectationem pari cum
utilitate coniungat. neque uero te præte-
rit, cum eius multa sint genera, in iis tra-
gœdiam non postremum locum obtinere:
quæ cum acerbam fortunæ mutationem
complectatur, quid aliud, quàm tempe-
rantiam Regibus ostēdit, omnesq; in sum-
mo rerum humanarum fastigio collocatos,
ne quā corruant, aut prolabantur, alieno
admonet exemplo? qui uero aut à natura,
aut à disciplina hoc habent, ut uirtutis ad-
studia contendant; mirum, legenda tra-
gœdia quàm ualde afficiantur: cum ab iis
malis, quibus alios uexari cognouerunt,
se abesse procul intelligant. itaque non
dubito, quin te etiam atque etiam nostra
Progne delectet, uel ipsius argumento, uel
poetæ ingenio, uel denique Academia
nostræ, mea q; præcipue obseruantia. nam,
quod attinet ad mores lectione confor-
mandos, nihil est, cur ipse à libris quid-
quam haurias. lætare potius animi tui præ-
clara conscientia, ea q; fruerè quasi uber-
rima recte factorum mercede, eorum ex-
emplo,

emplo, quorum tu uirtutes & imitaris, &
assequeris. Illud postremo loco summis
precibus à Deo exposcimus, ut, quod à
uiro sapientissimo dictum quandoque co-
gnouimus, grauiora tibi in dies munera si-
mul cum ampliore dignitate committat:
ut tantum re ipsa Christianæ reip. prodesse
possis, quantum animo tuo, rectissima ac
laudabilia omnia maxime cupienti, satisfaciat.

Ioannes Riccius, legum Doctor,
Venetus Academicus.

ARGVMENTVM TRAGOEDIAE,

QUAE DICITVR PROGNE.

TITVLVS huius tragœdiæ dicitur, Progne. Pro argumento autem prædicendū est, quòd, cum Tereus, rex Thraciæ, fatigasset bello Pandionem, regem Athenarum; tandem conuenerunt, ut pax fieret inter eos; atque, ut firmior fieret, Tereus acciperet uxorem Prognem, maiorē natu filiam Pandionis. ex qua cum habuisset puerum, nomine Ichim; post quinquennium desiderio Philomenæ sororis accensa, blanditur uiro, ut eam ad se traderet. ille impetratam à patre uirginem inflammatus libidine oppressit; eiusq; comites morti dedit. quod cum ægre ferret puella, & se uulgaturam affirmaret; mota est ira tyranni, linguamq; eius secuit. post hæc, pauentem stabulo, quod forte propinquum erat etiam urbi, inclusit: posuitq; custodes: ita, re gesta, ad Prognem redit: simulatq; Philomenam, pelagi tempestate grauata, periisse. Credidit Progne: sed diu tantum scelus latere non potuit, ad Prognemq; uti res erat, alla-

a

tum

tum est. Illa uero, furiis doloris percita, simu-
lans Orgia Bacchi, quæ tertio quoque anno
fiebant, ad stabulum turba muliebri uenit: cu-
stodes necat: germanam secum trahit. post-
modum autem ulcisci quærens, crudelissima
mater gnatum unicum interemit, patriq; e-
pulandum apposuit. Fabulose autem dicitur,
Tereum & Marte genitum fuisse, quia cruen-
tus fuit tyrannus, & nympa Bistonide, ab eo
per uim compressa. Progne conuersa dicitur
in hirundinem, Philomena in auem sui nomi-
nis, Tereus uero in upupam: cuius facies cri-
stata est, ut indicet regium caput: uiuit au-
tem ex stercore, propter memoriam come-
sti nati.

TRAGEDIA

CVIVSITIVVS

INTERLOCVTORES.

DIOMIDES.

CHORVS.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

TERES.

INTERLOCVTORES,

DIOMEDES,

CHORVS,

TEREVS,

PROGNE,

PISTVS,

NVTRIX,

NVNCIVS.

TRAGŒDIA,

CVIVS TITVLVS,

Progne.

D I O M E D E S.

LV COS, & amnes defero inferni Iouis:
Ad astra mittor supera conuexi poli.
Neque enim inter umbras noxius uisus furor
Est ullus æque: Thracia heu solus potest
Explere furiis corda Diomedes: nefas
Odisse liceat: crimini datum est satis,
Satisq; sceleri: deprecor fontis plagas:
Amare liceat: addite ad pœnas meas,
Si quid potestis dira Furiarum agmina:
Titana pubes exuat uinclis manus
Cælo rebelles: æneis nodis prematur.
Nil iam recuso, Sisyphi premat lapis.
Meludat amnis Tantalı, uel Ixionis
Iaculetur orbis: crescat in pœnas iecur:
Parum uidetur? torqueat per me suas
Phlegethon arenas, igneo torrens uado.
Cur me innocentem facitis alterna uice

B Sceleris

T R A G O E D I A

Sceleris nefandi Thraces? agnosco scelus :
 Pars iam peracta : noster explebit nefas
 Aduentus : unde hoc? omnis arefcit seges :
 Sensere terræ? deficit pratis color ,
 Quacunque gradior : fontibusq; humor solitus
 Deest , cauernis int̃imis quærens fugam .
 En alta cerno decora natalis soli ,
 Thracosq; muros : regia est illic locus :
 Atque hunc superbus alta pro templo pater
 Gradius ipse limina horrendus tenet .
 Pudet referre : facinus agnosco meum ,
 Stabulumq; , quo me uictor Alcides feris
 Obiecit ipse , pabulum armentis ducem .
 Sed ecce subeo regiæ limen domus ,
 Aulamq; Terei . quid hoc est? fugiunt retro
 Versi penates : decidunt flores noui
 Numinibus ipsis : misera ne trepidat domus?
 Venio coactus : quis nouus cogit furor
 Dirum profari facinus? agnosco nefas .
 Nunquam uacabit scelere Diomedis domus :
 Nunquam nocentes leuiter Thraces erunt :
 Peccatur omne scelere quod uincat scelus :
 Semperq; ueteris præterit formæ modum
 Crimen quod oritur ; obruit recens uetera :
 Paruumq; quod fuit scelus , dum fit nouum .
 Matris furorem cerno , & euersam domum ,
 Miserumq;

Miserumq; patrem : uideo crudeles focos,
 Et sparsa pueri uiscera, & diras dapes.
 Mensæ parentur : sacra splendescat dies :
 Abominandum, pessimum, horrendum, nouū
 Odrysiā facinus prima concipiat domus,
 Suumq; uincat scelere crudeli genus.
 Vix, cum, peractis sæculis, olim polus
 Ardebit; ignis cum mare, & terram ambiet;
 Numeretur aliud; uixq; posteritas fidem
 Datura famæ. ò semper infamis domus :
 Sileatur omne ueteris errati scelus :
 Stupranefanda uile sint crimen domo.
 Satis ne dixi ? iam satis : factum est opus :
 Obsedit animos impius mentis furor :
 Flagrat cupido turpis : inuenta est uia :
 Scelus patebit : carbasa extendat Zephirus :
 Velis citatis prospero cursu natet :
 Tandem fauebo Thracio regi : redeat :
 Redisse nollet : ecce solenni prece
 Tereus uocatur : appara festum diem :
 Germana uenit. ora quis quatit mea ?
 Vocat flagello me ad infernos lacus
 Erynnis : onere tellus infesto diu
 Nostro leuetur : cetera explebit furor.

B 2 Chorus.

T R A G O E D I A

C H O R V S.

ORTE Saturno, pelagiq; rector,
 Qui leui curru gradiens per æquor,
 Temperas pontum, quatiens tridentem,
 Sterne secura pelagus quiete.
 Tuq; uentorum domitor procellas
 Qui regis, duro reserasq; saxo,
 Te timent nautæ, trepidiq; adorant:
 Tu potes actum pelagus tumultu
 Sternere, atque idem super astra ferre:
 Tu pater nimbos, nebulasq; torques:
 Thraciæ plebi faueas, precamur:
 Adsit actutum Tereus citata
 Puppe: nec uelis cadat aura, donec
 Thracios portus teneat tyrannus,
 Rex, uictus prece coniugis
 Regina, pelago caput
 Commisit, fragili rate:
 Venti perfidia nihil
 Contactus, foci domos
 Portu Mopsopio petit.
 O qualis pietas thori.
 Nutritur face mutua
 Sacrati thalami calor.

Orpheus

Orpheus Eurydicem suam
 Quæsitum petiit lacus.
 Auerni, & miseræ Stygis,
 Vectus flumina trans nouem
 Interfusa uadis. lyra
 Motus portitor aurea,
 Orantum immemor hæserat.
 Illum ut Tartareus canis
 Ripa prospicit ultima;
 Caudam deliniens stetit.
 Mirantur fidibus nouis
 Manes: nec sitiens senex
 Curat flumina Tantalus,
 Non ales Titii iecur:
 Hæsitq; Ixionis rota:
 Saxo Sisyphus insolens
 Infedit: stupet Acacus,
 Et cum coniuge lúridus
 Pluton: qui quoties uelit
 Irasci, toties prece
 Placatus, Lachesi iubet
 Vitæ stamina ne ctere.
 At sit mitior Orpheo
 Tereus, calicolum genus.
 Omnes, principe reddito,
 soluent uota calentibus

Aris

T R A G Œ D I A

Aris : & tremuli senes
 Spargent pocula Lesbii :
 Et cum uirginibus simul
 Infantes pueri canent .
 Echo montibus abdita ,
 Respondet Rhodopes iugis .
 Quæcunque & Tanais rigat ;
 Qui cum strigore duruit ,
 Plaustrum conteritur rotis ;
 Nuper remige percitus ,
 Duro fert equitem uado :
 Omnis Thraca decentibus
 Saltabit citharæ modis :
 Tempa & Bistonii tegent
 Sertis , & uiridantibus
 Ramis : in medio fidet
 Festus lætitiæ deus .
 Sed quis profecto strepitus è portu sonat ?
 Accurrit unde hæc turba ? puppi regia .
 En arma præfixa : en Tereus abest procul .

T E R E V S .

G R A D I V E , gelidis siue sub Rhodopes iugis
 Fessos iugales pabulo recreas nouo ,
 Aut nubifer ubi uerticem Hemus exerit ,
 Aut

APRIGNET

Aut Otris ingens; aut ubi ilicibus nigris
 Pangæa resonant; siue per populos agis
 Currus cruentos; mellitum cernis pater
 Gnatum. tremiscunt ultimi uires meas
 Thraces: & omnis regio glacialis poli
 Me me tremiscit: arma Cecropidæ mea
 Timuere: gnata, uixq; Pandion socer
 Pacem impetrauit. nunc quoque è soceri solo
 Conspicius hospes remeo: tot spoliis ducum
 Præclara puppi tecta prospicio libens:
 En alta decora patræ cerno domus,
 Gratosq; muros: iura quo reges solent,
 Agnosco templum, sceptrâ gestantes dare.
 Verû minime in patriam reducis animû gero:
 Deiectus animo traherer in Syrtès uelut,
 Vt exul undis classe barbarica premerer:
 Conscia, licet nullus premat, mens premit.
 Quid anime segnes? quod fuit summum, tibi
 Dedere superi: si quid errauit furor,
 Fac ipse liceat, facile quod reges solent.
 Num cernis alta decora natalis soli?
 Gratare tandem: non decet regem timor.
 Sed ecce littora remige assiduo sonant:
 Lætantur omnes: obuiam cuncti ruunt:
 Aderitq; Progne. quas misera uoces dabit,
 Postquam sororem cernet absentem, sibi

Diu

T R A G O E D I A

Diu expetitam : consilia regent nefas :
 Simulabo uictam turbine immensi maris,
 Demum peremptam : lacrymæ facient fidem.

T E R E V S, P R O G N E.

O' FIDA consors, multa post maris uirum
 Pericla cernis. PRO. Lætor incolumē : sed hæ
 Lacrymæ loquentis (talis in patriam redis ?)
 Cur ora complent ? ubinam est soror mihi,
 Optate coniux ? uiuit, an morte occubat ?
 Effare aperte : mæror augescit mora.
 TER. Pelago perēpta est (hi mei reditus) soror.
 Velis citatis prospero cursu ratem
 Strimonius Aquilo uexit ad foci domos.
 Egressus adii. forte tunc Rex Palladis
 Ad templa summæ præsidem orabat deam.
 Opima feriens colla stat comptus caput
 Vitta sacerdos : ipse sacratissimis focis
 Spargebat aræ thura solenni prece.
 Tunc me lacertis senior affusis ait
 Complexus: Vt ut te gener, dum spiro adhuc,
 Iuuat uidere : nunc reiuuenescō senex :
 Valet ne Progne ? superat & carus nepos ?
 Sed quid moramur plura ? uix multa prece
 Gnatam impetraui : spondeo celerem reditum
 Aegro

Aegro parenti : ast olli in amplexu ultimo
 Singultus ora patria oppressit grauis :
 Aptant carinas focii , & antemnas ligant .
 Decrescit omnis terra paulatim : undique
 Cælum , & mare : secat spumeum pontum ratis :
 Ac pone placidus exultat delphin salo .
 Et iam diei finis : in nubem cadens
 Sol , passus oculos , mergit oceano rotas :
 Rubicunda Phœbe surgit : ac stellæ cadunt ,
 Et ecce nubes densa cæruleum æthera
 Inuoluit : altis montibus fragor sonat :
 Et tunsa late saxa latratu gemunt .
 Caligo cælum texit & crebri micant
 Ignes : at Eurus surgens orientem mouet .
 Repente pluuiæ nubibus ruptis cadunt :
 Tumescit æquor : latera nauigii tremunt
 Collisa : pulsat sidera : & arenas ciet
 Vis uasta pelagi : sæpe , diducto freto ,
 Immergit , & nunc erigit cælo trabem .
 Conclamo : focii ponite antemnas : labat
 Carina : & ecce desuper turbo rapax
 Ferit rudentes : pontus in puppim niger
 Fertur : procella malus immani tremit :
 Non grata nautis occidens nunquam micat
 Glacialis arctos : sidus , Arctophilax , tuum
 Texere nubes : omnis eripitur polus .

G Erramus:

T R A G O E D I A

Erramus : adeo cursus incerti : neque
 Noctem diem ue digeri finit polus.
 Hæc inter acri percita stomacho soror
 Deuicta demum est, euomit : membra labant :
 Nec alitur ullo corpus infirmum cibo .
 Non is genarum fulgor , ut quondam, decens :
 Tumor per artus abiit afflictos grauis .
 Tandem reuoluta posuit in sinu caput
 Letho grauatum : soluitur corpus gelu :
 Anima per ora flentis ad manes fugit .
 Nec dum omnis abiit fulgor : in uultu pio
 Mors quoque placebat . talis in uiola nitor ,
 Cui forma nondum fugit ; & prato caret .
 Non hos dolores fluctus inuisi minæ,
 Sed dii dedere . testor imperii decus .
 Vix clausit oculos dextra ; cum uentus minas
 Posuit ; resedit omnis extemplo furor ;
 Cessere nubes ; uasta tempestas perit .
 Lætatur : ecce remi , & antemnæ cadunt :
 Optata miseris quarta cum lucē astitit
 Infausta tellus : quassa diluuiο ratis
 Subsedit anchoris : latere pontēs cadunt .
 Est collis altus : ultimi Thraces ferunt :
 Prærupta, ponto media, rupes eminent :
 Curuata uallis humida , & sterilis iacet :
 Vtrinque silua claudit : ac montes tegit
 Cupressus

Cupressus alta funebri ramo uirens .
 Hoc ubi potiti, quisque tabentis salo
 Siccauit artus : horret & littus quoque :
 Nec credit ullum grauib. ærumnis locum .
 Tunc funus egomet manibus instruxi meis :
 Ferro bipenni pinus impulsa eruit :
 Cadit cupressus : nemora cum siluis trahunt
 Late ruinam : structa sublimis pyra
 Cælo minatur : flamma per ramos sonat :
 Ac fumus ater nube funerea coit :
 Stridunt fauillæ : mæstus umbratur dies .
 Circum omnis astat ueste funerea caput
 Amicta turba : lacrymæ , & planctus sonant .
 Manes uocantur : turba tēr rogos obit .
 Postquam solutus debitus flammis honos ,
 Tegitur sepultus aggere excelso cinis . (nex?
 PRO. Quid turba comitū ? superat ? ubi Pistus se-
 TER. Ut carpsit ignis auidus appositam struem ,
 Cadauer uri cœpit ubi stratum super ,
 Ultra dolores ferre non potuit senex :
 Irrumpit igni : seq; eodem coniicit .
 Qualis securem taurus attonitus fugit ,
 Aut qualis acri concita Mænas iugis
 Agente Baccho fertur infano gradu :
 Talis rogos petiuit afflictus senex :
 Fidusq; alumnæ cineris ut foret comes ,

TRAGŒDIA

Passus cremari : sed reor summum sibi
Fuisse , ut unus ignis arriperet duos .

Alii reuersi nuncii diræ necis .

PRO . O mors acerba : o multa frustratæ præces .

O sæua Maria : o mortis horrendum genus ,

Et morte peius : quam dolor capiet uiam

Crudelis ? ubinam grauibus ærumnis modum

Statuam ? sorore , quid enim restat mihi ,

Morte occupata ? quid queror demens ? ego ,

Ego te peremi : causa nostra hæc est soror ,

Crimenq̃ ; nostrum . nanque , dū propero nimis

Vnam uidere , pene dispersi duos .

Me me procellæ ferte in abruptum mare ,

Scopulosq̃ ; Syrtis : ferte disiectam undique ,

Vbi nix alta canet æterno gelit ;

Aut ubi propinquus pabulum feris negat

Sol , ubi uenena , ubi herba pestifera uiret : !

Me pontus , æther , me premat dirum chaos :

Vtinam sororis pariter arsissem rogo :

Vbicunque iaceat Pistus , inuideo tibi .

Nec te sororis morte culparim Tereu :

Sors ista fati debita , ut fumus tuum

Soror uiderem : quamuis hoc uetuit deus .

Potuerè mortis fata largiri moram

Breu em sorori . mæstus heu forsan pater

Dat thura templis : ipsa iam Lethen bibit ,

Secura

P R O G N E. II

Secura mortis . tollite ornatus mihi
Regalis auri : ueste funerea dolor
Utatur istas uentus inuoluat comas :
Feriat lacertos inuicem exertos manus .
Sed cur monili colla Scythonio nitent ?
Auferte famulæ .

TER . Tollite ad thalamos heram :
Potius iacentem reddat huic animum thorus .

C H O R V S .

NVLLA mortalis tenuit uoluptas
Longa nec unquam miseros tenebit :
Lata dant nobis adimuntq; parca ,
Præpeti semper rapiente fato .
Nemo tam felix spatium senæctæ
Finit . intactus modo natus infans ,
Inter hos uitæ miseros tumultus .
Lege pensatur : sedet atra cunis
Cloto , uenturi comes usque fati .
Nil sit æter numi solidumq; nil est
Rebus humanis : uariæ uoluptas
Quota pars uitæ est : subeunt labores ,
Et graues curæ , miseriq; luctus .
Nuper insigni comitata turba ,
Thracias inter ueneranda matres ,
Ibat ,

TRAGŒDIA

Ibat, è collo radiante gemma:
 Mæsta nunc deflet miseranda Progne
 Fata sororis:
 Viçta quæ sæuis pelagi procellis
 Virgo defecit. feriat, licebit,
 Ipse uocali cithara querelas
 Orpheus: nunquam superos uidebunt,
 Cum semel leues animæ natarunt,
 Vna quas uexit feriente remo
 Cymba deductis totiens lacertis.
 Typhis, inuicti domitor profundi,
 Mortis inuenit noua fata primus.
 Ante nec pontum secuere puppes;
 Nec graues fluctus timuere nauæ:
 Quisque securus placidis in agris
 Vixerat: necdum, senior, marinos,
 Littus egressus, patriæq; portus,
 Nouerat casus, scopulosq; sæuos
 Arte latentes.
 Ille tranquillæ, placidæq; uitæ
 Ocia mouit,
 Primus è terra refecare funem
 Ausus, & ligno fragili natare:
 Iussit antemnas religare malo
 Primus; & tortos statuit rudentes;
 Ac sinus laxos, feriente Coro,

Tradidit

Tradidit audax :
 Credulæ pontum secuere puppes :
 Nauta tum uentos uarios notauit ,
 Et minas cæli ; posuitq; pictis
 Nomina stellis .
 Naufragus picta uehitur carain :
 Suppara è summo religauit audax ,
 Anchoram ignota statuitq; terra .
 Hoc genus lethi miseros manebat .
 Currat hinc illinc alius per æquor :
 Solis occasum uideatq; , & ortus :
 Monstraq; & sæuos pelagi labores
 Garrulus tuta referat sub umbra .
 Me domus dulci saturet quiete
 Parua : nec terras numeret remotas
 Nostra senectus .

PISTVS SENEX , NVTRIX , PROGNE .

QVAM grauiam passus , defero è siluis gradum ,
 Infaustus hospes , nuncius diri mali .
 O fors acerba : uix mihi sufficiunt pedes ,
 Retroq; ducunt tramite errantem gradum .
 NVT. Quid portat iste trepidus è siluis senex ?
 Ni fallor , ipse est Pistus . PIS. O nutrix , ubi
 C 4 Regina ?

T R A G O E D I A

Regina? NVT. Fare Pistē, quod portes ma-

PIST. Ad hoc malorū nūcio misero est opus: (lū.

Ipsaq; Progne quo sciat tantum nefas.

Sed ecce uenit. PRO. Fidus extinctæ comes

Olim sororis, nunquid à mæsto uenis

Phlegethōte? nanque te quoque extinctū Te-

Edixit: iste prorsus inferni situs. (reus.

PIST. Me longus error, luctus & siluæ pauor

Deformat. illic teter increuit rigor.

Sparsus per humeros crinis: attractæ genæ:

Et crura dumis lacera. PRO. Quid causæ fuit;

Tentare latebras? ede fortunam senex;

Et que sororis cura morituræ fuerit.

PIS. Vtinā perēpta. PRO. Nūquid impositū agge

Erexit humeris umbra, remeata Styge? (rē

Effare aperte, quidquid est: timeo omnia,

Et te, fatebor: ista uix credo mihi:

Quæ clades ista? nunquid & peius nece?

PIST. Mors ipsa uotum. uiuit, hoc ipsum dolens.

PRO. Cuius lucis odiū? PIS. Cui decus melior sui

Pars, periit. utinam corpus extinctum nece,

Saluo pudore. corporis periit quoque

Pars magna. PRO. Mitte uerba perplexe loqui:

Quis hic stuprator uirginis claræ fuit?

PIST. Quem si rescieris, scire pœniteat quidem.

PRO. Effare aperte: maror augescit mora.

PIST.

P I S T . Hæret palato lingua : pulmonem grauat
 Attractus aer : totus horresco memor .
 Aliquò procellæ deferant mersum caput ,
 Dum es innocens adhuc . P R O . Fieri nocens
 Cupio nefandi sceleris ; ulciscar modo .

P I S T . Vicina tellus nobilem portum efficit :
 Vnde omnis urbis pateat aspectus , nisi
 Opposta Rhodope brachium extendat in ari .
 Fluctu proteruo rupes exesa latus
 Ostendit : hic nos ponere antemnas Tereus ,
 Cursu peracto , litus ad notum iubet .
 Paremus omnes , sceleris ignari , ocyus .
 Vix prima tellus cœpit : (heu dirum nefas)
 Abominanda scelera molitur Tereus :
 Instat puellæ , qualis Armenius leo
 Ceruæ pauenti , uiribus uastis fremens .
 Tentata precibus restitit uirgo diu :
 Coacta donec , sæpe exclamato patre ,
 Sæpe & sorore , stupra uiolenta pati .
 Tunc scissa crines ora pudibunda obtegens ,
 Acclamat : O crudelis : o uerum genus
 Thracû nefando scelere , quid primû querar ?
 Non te parentis tenuit afflictæ fides ,
 Non dextra , non cognata proximitas ? neque
 Sacrum pudoris mouit intacti decus ?
 Pellex sororis igitur amisi decus ?

D At

T R I A N G O E D I A

At tu superbus sceptrā gestabis manu
 Post stupra? nullus pro scelere tanto Deus
 Persoluet ultor debitas grates tibi?
 Non sic abibis: ipsa per populos loquar:
 Aut, si tenebor clausa custodum manu,
 Mouebo saxa, & conscios facti deos.
 Testor pudoris numen aduersum mihi,
 Hac labe careo: corpus hoc tantum tulit.
 Germana, tete si parum soror mouet,
 Contaminatis aude pro thalamis aliquid,
 Quod ipsa laudem: stabo, & implebo nemi.
 Vix hæc. tyranno maior increuit furor.
 Vt sæuus anguis forte compressus pede,
 Tūmet ueneno lubrico lapsu ferox.
 Stabulum propinquæ rupis apparet cauo.
 Seruabit hic te fida famulorum manus.
 Istas catenas auferat soror tibi.
 Nec plura fatus, forcipe apprehensam secat.
 Linguam puellæ. faucibus radix micat:
 Et murmur (heu heu) uoce pro solita dedit.
 Cruenta lingua palpitat moriens, uelut
 Longæ colubræ cauda, quæ celeri rota
 Traiecta, partem quærit ereptam sibi.
 Post hæc pauentum cædis efficere impetu
 Obtruncat ipse cassa præsidia comitum:
 Ne quo resciscas nuncio tantum scelus.

Hoc

Hoc uile solus (fateor) è cunctis caput
 A tam parata morte subdixi pedibus,
 Tentare latebras ausus ignotas mihi.
 Montes per altos ducor ex illo uagus:
 Siluas, et amnes lustrò permixtus feris:
 Herbar, & rubeti poma solantur famem.
 Rami caduci pariter et flatus mouent
 Strepente folio: somnus in uda fuit.
 Tellure: demum huc appuli festus malis.

PRO. O machinator fraudis: o crudelior
 Diomede Trhaco: sanguinis uerus parens.
 Ille est nefandi. siccine obtendis dolo
 Commenta mortis funera? & tantum nefas
 Speras inultum? magna delicta diu
 Latere nequeunt: sequitur à tergo comes
 Vindicta: scelere nemo latatur diu.
 Tereu, nefanda strage turbasti domum,
 Post stupra fletus ausus ordiri nouos.
 At nunc superbus regio luxu incubas.
 Lingua recisa: carceris duri solo
 Germana nudo recubat, ubi sueti greges.
 Non sic iacebit clara Pandionis domus
 Illusa: misera tollet aliquando caput.
 Prodesse miseri facile si nequeunt, nocent.
 Inuenit odium sæpe, quem arma nequeunt.
 Indulge quæso facinus: hoc nuper soror

10 T R A G Œ D I A

Ad nos redundat : aderit actutum tibi
 Vindicta : pœnas impius coniux luet.
 O terq; quaterq; morte felicem. inuoco
 Te te parentem : genitor euixit super ;
 Restaret ut hoc tempore infelix pater.
 In hunc dolorem fata seruabant senem.
 Speranda iam tum ista , cum hosti barbaro
 Sociata cessi . superat hic animus sibi.
 Vt dehiscens tellus hoc olim caput
 Merisset orco , bella cum primum intulit
 Iuuenis proteruus : pacis heu pignus fui ;
 Vt hoc uiderem facinus : in thalamis meis
 Cruenta Erynnis crine uipereo stetit.
 Hac , hac ministra facta sum dudum parens :
 Vteroq; semen impiæ prolis tuli :
 Iterum sorori spargere has comas iuuat.
 Quo cedis anime ? num soror lacrymas petit ?
 Agedum sororem quære per montes ocyus :
 Euerte filuas : carcerem horrendum erue.
 Simulabo , Bacchi maior hic lateat furor.

C H O R V S , P R Œ G N E .

SACRA Thyoneo repetita triennia suadent :
 Mollia Nissea cingamus tempora uita.
 Huc ades proles Iouis ætherei , matris

Ex utero præfuste direpte puer.
 Te te Thracia uocat tua.
 Huc formose puer rite propitius,
 Vultu uirgineo dirige, nebride
 Præcinctus uiridis, rotas,
 Variasq; lyncas:
 Lucidum cæli iubar astriferi ueni.
 Tertia sacris remeavit æstas:
 Hedera uirenti ornare iuuat madidos capillos.
 Seu iubes spargi sine lege uentis:
 Te decet flauos religare crines
 Floribus uernis, madidosq; mirrha
 Tergere ferro, & cohibere mitra.
 Te decet molli religare zona
 Luteas uestes Tyrio colore.
 Tu puer ludo placidaq; rixa
 Semper arrides: tibi mota pulsant
 Tympana, & ferro spoliata buxus:
 Naides blandæ, satyriq; molles
 Usque mirantur niueos lacertos,
 Et genas puras placida iuuenta, & lactea colla.
 Huc adsis formose, uocât nemora omnia circû,
 Vitisator: quamuis te decolor India iactet,
 Orgiaq; in toto resonent trieterica Gange.
 Thyrsos spargere nunc leues,
 Intextos hederis iuuat.

Bacchis

T R A G Œ D I A

Bacchis lampade nos uocat.
 En omnis Rhodope sonat:
 Euæ ogygie adueni.
 Mater Pentheos impii
 Non hic commaculat manus,
 Auellens humeris caput.
 Hic cum Calliope fatum
 Fudissent miseræ matres,
 Mæstum cum gemeret nemo.
 Dignum perniciæ scelus
 Pendunt uindice te improba.
 Te Rubrum timuit mare,
 Et quæ decolor India
 Cingit tempora pampino:
 Thermodontiaci chori
 Victoris genua inclyti
 Addunt sceptríferas manus,
 Quacunque & niueus rigat
 Ganges flumine lucido:
 Quidquid Sol nitidus uidet,
 Quodcunque Oceanus lauat,
 Laudes Bacche tuas canit.
 Naxon cum peteres tuam,
 Chiæ nobilis insulæ
 Solam littore uirginem
 Fouisti placido sinu.

Munus

Munus ferta decentia,
 Munus, Bacche, tuum tulit.
 Idem perfida pectora
 Fudisti pelago puer,
 Frustra brachia dum student
 Lentare. in tenebras quoque,
 Te Mineides improba
 Dum spernunt, fugiunt citæ.
 Dirige pampineas circum nutante corymbo.
 Bacche tuas: turpi ueniat Sylenus afello:
 Ad mare Threicio dū flumine defluet Hebrus;
 Dum Rhodope niuib. stillabit uere solutis;
 Sacra Thyoneo repetita triennia mittent.

P R O G N E .

ERVITE propere carceris duri minas;
 Atque hos ministros regii iussus neci
 Mandate: maior uictima his cadet manibus:
 Eruite propere: iam satis Baccho datum:
 Infaniendum est nunc mihi: instigat furor.
 Huc è latebris procede soror:
 Hic dies hic est, (germana uenit)
 Quo uolenti supra tyranni
 Datur ulcisci. eia comites
 Hederis frontem cingite Bacchi:

De

11 T R A G Œ D I A

De more caput uitta coerceat;
 Nebride sacra latus instructa
 Thyrsus uibret: soror ornatus
 Hos cape mecum.
 Quid mæsta tegis ora? Quidue lacrymas
 Fundis inanes?
 Attolle soror pudibunda solo
 Lumina: casto libet amplexu
 Fudisse pias per colla manus
 Hic ne genarum roseus fulgor?
 Oculi ne hil, geminum fidus? cur?
 Hirtæ squalent per colla coma?
 Vnde hæc macies? fœdusq; pedes
 Pedore graues? uix agnosco
 Membra sororis: silet infelix
 Pallida uultus, etiamq; timet:
 Vocis damnum muta fatetur:
 Conscia tantum numina monstrat;
 Cæloq; gemens spargit aperto
 Liuida duris brachia nodis.
 Flete heu miseram Ciconum matres,
 Si qua est pietas: feriatq; humeros
 Manus exertos: sentiat æther:
 Si qua æthereis numina regnis
 Humana regunt, curisq; piis
 Aures præbent, inq; superbos

Acres

Acres mittunt fulguris ignes.
 Strimonis undæ fletu nostro
 Crescant : gelidas uisere ripas
 Iuuat, & uentis iactare comas :
 Decet hic habitus nostros casus.
 Sed quid trepidas, miseranda soror,
 Laribus nostris inferre gradum?
 Etiam times Terea dirum?
 Testor tenebras noctis opacæ,
 Ditisq; domos, & Tartarei
 Trina ora canis, Stygiosq; lacus :
 Omnes quæram scelerum formas,
 Scelus ulcisci cupiens : omnis
 Fugiet pietas : per scelus omne
 Eat in pœnas ferus hic animus.
 Huc uiperea ualle sorores
 Adeste : uoco : dabit ista dies
 Aliquid longo semper in æuo,
 Immite, ferum. uincite diræ
 Coniugis artes : maiusq; aliquid
 Excute Progne : femina uincat.
 NVT. Vultum furoris pelle : ne prodeat furor.
 PRO. Heu, quis dolori sit satis tanto furor?
 Quæ pœna Tereo digna? quis Regi queat
 Nocere diro? tota splendescat licet
 Aëtea ferro tellus, & summæ parent

E

Arces

T R A G O E D I A

Arces Cecropidum bella : desertis licet
 Campis colonus arma Bistonius ferat :
 Frustra hæc laceffant. Parthicas olim timuit
 Cecrops pharetras , gentis effrænæ impetus :
 Audaxq; belli notus est dudum Tereus ,
 Viresq; regni : fcilicet nullus premat :
 Natura fines ipfa custodit loci .
 Hinc alta Rhodope nutat excelsis iugis :
 Hinc uafte Syrtis Geticum incurfat mare :
 Mæotis inde stringit Arctoos finus :
 Quas fpec inanes uoluis ? ah nescis mifera ,
 Vindicta quo conftet loco. me me eft opus :
 Ego uel Athenis fola fum potentior :
 Ego fum timenda : definant reges licet :
 Ex hoc timere coniuges difcant patres :
 Ego , dum nefando coniugi reddam uices ,
 Pergam , & nefando fcelere complebo domum .
 Bene inftituto fiat exemplo nocens
 Vxor mariti : coniugem agnofcet fuam .
 NVT . Quò mifera pergis ? quò furibunda rapis
 Alumna mentem ? rebus afflictiis decet
 Præbere fortes . unica eft mali falus ,
 Nefcire uinci : quoq; demiffa eft magis ,
 Vires doloris opprimunt mentem magis .
 PRO . Fluctu doloris obruor : non fum mea .
 Talis carina fertur , amiffo duce ;
 Cum

Cum saua pelagi forte tempestas rotat.

Vos o recentes cæde miserranda obruti

Adeste manes: facinus explebo ocyus;

Quocunque tantus iusserit dolor modo.

Vindex sororis dicar: ulcisci libet.

NVT. Et uindicanti sæpe uindicta obfuit.

PRO. Quemnam timebo, fata si nihil mouent?

NVT. An non timebis Bistonum uires mulier?

Non hic Athenæ. patrio tutam sinu

Fortasse credis? tellus hostilis premet.

PRO. Nihil morabor: perfidus luat modo.

NVT. Moriere. PRO. Moriar ulta.

NVT. Fama te moueat.

PRO. Non it ad umbras fama: nec curant leues

Post fata manes, fama quid uulgi ferat.

NVT. Perimes cruenta morte crudeli uirum?

PRO. Perimã: & nefãdo sãguine hic pœnas dabit.

NVT. Lassat sacrilegas urna Belides: neque

Penfatur ullo fine tam tetrum facinus.

Si nil mouet te, respice at gnatum parens.

PRO. At quid sororem? iam ipsa cum gnato patrẽ

Gremabo flammis: ipsa iaculabor faces

In regna Terei: tota splendescat domus

Regalis: omnis eruam stirpis notas.

Super ipsa iaciar. eia membratim occidat

Discerptus ipse: iam iuuat linguam trahere

E 2 Trucis

81 T R A G O E D I A

Trucis tyranni : meruit hic , quidquid potest
 Irata mulier . NVT . Siste uesanos , precor ,
 Regina motus . maius hoc ira malum ,
 Tuisq; maius uiribus : Rex est Tereus :
 Multum paterni roboris saeuus gerit .
 PRO . Nō , si ipse clypeum genitor opponat sibi ,
 Pœna uacabit : quisquis contemnit necem ,
 Rex est tyranni : moriar , ut mortem oppetat .
 NVT . Horrore quator : crinis erectus : pauet
 Animus : reliquit ossa consuetus calor .
 Quodnā hoc malū est ? quis tātus instigat furor ?
 En ora torquens mater aspectu truci
 Furibunda natum spectat , inuicem quoque
 Vulnus sororis : superat , & crescit dolor .
 PRO . Quid hoc furore maius accrescit malum ?
 Libet experiri , quidquid est , quod me mouet
 Vltrix Erynnis : ora furiarum intuo :
 Et ipsa Aleō crine uibrato sinu
 Iniecit anguem : lubricus uenis meat .
 Hortamur : eia , quod mare , & terra horreat ,
 Inuade facinus : auctor audendi furor .
 Quānam hæc sororum funebre uersat manu
 Ferrum ? tremisco . quis matrem impellit manus
 Maculare duras impia nati nece ?
 Crudelis ille est : meruit ut facerem scelus .
 Fecisse pudeat : quō fugit cœptus furor ?
 Hoc

Hoc hoc libet, quod timeo, uel si quid mali
 Est peius usquam: non placet primus furor:
 Tereus supersit, uiuat, & uiuat miser,
 Optetq; mortem: peius est uotum nece.
 Discede pietas: prima concipiam nefas,
 Quod omnis aetas horreat. post me pia
 Sit nulla mater: hoc sed est etiam parum.
 Medea Colchis cæde puerili manus
 Maculauit. addam manis huic sceleri scelus.
 Magnū est, quod animus fluctuat: quid sit tamē
 Ignoro: perge furor: prope est: par est scelus.
 Nil quæro supra: coniugem hoc decet meū:
 Nostrisq; thalamis dignus est tantus furor.
 Animum parentis pelle: (si quid est tamen)
 Euerfa dudum coniugis nostri fides.
 Euicit ille, si qua sit sceleris mora,
 Pietate matris: uinco, si propero scelus.
 Quemcunque sceleris miseret auctoris, miser
 Et ipse pariter: quidquid hic fuerit pium.
 Quid hic morabor? crimini tantum hoc detur.
 Eia anime, meditata aggredi cessas? satis
 Tempus querelis, iam satis tempus datum:
 Parentur epulæ: sacra splendet domus:
 Manibus parentis innocens cadat puer:
 Vt ipse genitor uiscera exedat sua.
 NVT. Per has seniles deprecor mammas, hera,
 Per

T R A G Œ D I A

Per spes aniles , perq̃; maiores deos ,
 Desiste cœptis : quæ barbara ulla immanitas
 Commisit unquã facere, quod properas scelus?
 Factura deinceps omne femineum genus
 Nocens . recedat impius mentis furor :
 Nec tale facinus clara Pandionis domus
 Inusitatum , pessimum , horrendum paret :
 Vindicta quouis abeat : hanc partem sine .

PRO. Altrix (fatebor) pectora attonitæ labant
 Vario tumultu : talis incerto ratis

Trahitur fragore , bella cum uenti mouent:
 Cogitq̃; pietas : matris hinc nomen uetat :
 Indulge soror : ah potius impune hoc ferat :
 Spes una miseræ matris hic solus puer :
 Vteri q̃; nostri cara progenies Ithis ,
 Pignus parentis , unicum afflictæ domus
 Leuamen : etsi genitor , inuisus mihi ,
 In omne facinus excitet mentem feram :
 Quid enim tyranni liquit intactum furor ?
 Oblitus ille decoris , & nostri quoque ,
 Miseriq̃; patris , uirginem oppressit comitem ,
 Fideiq̃; pignus : nec placet tantum scelus ,
 Nisi scelus addat : uirginis socios necat ;
 Ipsiq̃; linguam forcipe apprehensam rapit .
 Post hæc , pauentem clausit immani specu:
 Simulatq̃; mortem : lacrymas struxit quoque
 Periurus

Periurus: hæc est coniugis nostri fides.

Post ista, dubitas sceleris ulcisci misera

Per omne facinus? pereat hic: non est meus:

Diro parenti similis ah nimium puer.

Disce ex marito denique insigne facinus

Audere Progne: fluctuat pectus, neque

Meminit parentis: tota sum (fateor) soror.

Furor relinquat corda, si facerem scelus

Male sana: pereat fructus: irarum est satis:

Ego sum furore ei prior: emittat licet

Pestes Auerni dirus umbrarum arbiter:

Ipsas fugabo: non capit sedem dolor.

Vtinam tulissem foeta natorum gregem

Vtero capaci: posset ut numerus matris

Satiare mentem: quod tamen uenter tulit;

In patrem redeat: nil sit ex illo meum.

NVT. Mater necabis unicum gnatum tuum?

PRO. Est nempe Terei. NVT. Cur ne-

(cem meruit puer?

PRO. Scelere paterno gnatus emeruit mori.

NVT. Iniqua ratio est, crimine alieno pati.

PRO. Cum iusta quærit, ira paulatim cadit.

Non est furoris, capere mensuram sceleri.

Grauis ira fontem respicit, pœnam leuis.

NVT. Alumna, quæso, nulla te pietas mouet?

Poteris nefanda cæde puerili manus

Maculare?

T R A G O E D I A

Maculare? poteris ipsa per pueri caput
 Vibrare ferrum? deprecor, mentem exue
 Diri furoris: mater es. PRO. Soror quoque.
 NVT. Alias nocendi mæror inueniat uias:
 Enses, uenena, flamma uel fontem premat;
 Animamq; secius eggerat. PRO. Tellus prius
 Gestabit alstra lucida, & cælum feras:
 Priusq; luci præerit noctis dea,
 Tenebrisq; Phœbus, quàm meus mutet dolor
 Decreta mentis. NV. Facere quo properas mo
 PRO. Festus propinquat Thracio Regi dies: (do?
 Quo mos adire coniugi tantum dapes,
 Mensasq; Regis. aggredi licet patrem
 Dapibus nefandis: sanguinem bibet suum:
 Huius diei faxo sit semper memor:
 Commissa nutrix occule. NVT. Hoc annis mea
 Solet senectus tarda: præstabo fidem.

C H O R V S.

QVAECVNQVE extat fortuna nimis,
 Altoq; ferit uertice nubes,
 Placido regnet licet in ocio,
 Finesq; suos ambiat unda
 Tagus aurata, & gemmifer Hister,
 Nullo rerum pondere pressa

Corruit

Corruit in se, nec capit unquam
 Placidæ regnum limina uitæ.
 Animos Regum turbine uersat
 Fortuna suo: rapit ambitio,
 Vulgiq; fauor: plures mergunt.
 Nimii luxus, luxusq; comes
 Dira libido. castus uixit
 Iuppiter olim; cum Dictæo
 Pauper in agro patrem fugeret.
 Ast ubi fregit sceptrâ parentis;
 Vacuoq; sedens solus Olympo,
 Sub se terras uidit apertas,
 Tractusq; maris, & uaga sidera;
 Tunc Iunonem fallere cœpit:
 Nunc Alcmenem capit Amphithrio,
 Cessasq; tuos lucifer ortus,
 Iussus longam ducere noctem:
 Nunc pharetrata uirginis arma
 Humeris sumpsit, crura cothurno
 Stringens; tenui subligat auro
 Per colla comas: modo litoribus
 Niuei simulans membra iuueni,
 Equitem dorso per freta tulit: &
 Candida plumis brachia mouit,
 Placido fundens gutture carmen
 Improbis ales: pauci Reges

F

Sacrata

T R A G O E D I A

Sacrata colunt iura pudoris.
 Non ullius fœdera lecti
 Animos tardant : odere thoros :
 Nec cognato sanguine uirgo
 Tuta est : pronus furor in uetita :
 Vetitumq; nihil . maxima pars est ,
 Quæ nullius numinis aras
 Colat ; atque animæ restare nihil
 Post fata putent ; nec tartareis
 Horrida flagris uerbera curet .
 Magno miseri iudicé causæ
 Librantur nostræ : Aeacus umbras
 Ipse fateri crimina uitæ
 Subigit : quidquid gessimus olim ,
 Patimur : nulli crimina paruo :
 Nec profunt tituli ordine certo :
 Purpura damnat : mediæ turbæ
 Pauci nigro liuida fundo
 Aequora uerrunt . felix pauper ,
 Qui contentus modico uiuit ,
 Nulliq; grauis tempora ducit .
 Pauperis intrat limina nunquam
 Immunda uenus : uincere somnos
 Studio coniux rustica tentat :
 Seruat castos horrida mores
 Casa nimix : nec soluunt epulæ :
 Mox ,

Mox, cum placida fata senectæ
 Ultima cursus egere suos,
 Felix moritur: nec marmorea
 Corpus in arca balsama seruant.
 Pauci Reges ultima uiuunt
 Tempora uitæ: pauci sicca
 Morte recedunt. alius diri
 Signa cometæ trepidet: nullis
 Territa monstris nostra senectus
 Spatium uitæ finiat actæ.
 Sed quid trepido nuncius ore
 Portat? dubios ede tumultus.

NVN C I V S, C H O R V S.

NVN. Terrore quator: sceleris ante oculos truci
 Imago pendet: totus horresco memor:
 Hæret palato lingua. CHO. Quid portas noui?
 NVN. O Thraca tellus, scelere perpetuo nocens,
 Quamq; omnis ætas damnet: o dirum nefas.
 Quæ Colchis unquam? qui ue dispersi Scythæ?
 Quæ regio tantum fecit, aut credet nefas?
 Abominandus ipse Diomedes minus.
 O fors acerba: scelere punitum scelus:
 Euerfa cuncta. CHO. Mitte perplexe loqui:
 Post prima scelera nemo mirari solet,

F 2 Si

TRAGŌDIA

Si quod secundum maius exoritur scelus .

NVN . Me me procellæ ferte disiectum undique ,

Vbi Charybdis Sicula distubatur freta ,

Vbi Scylla canibus latrat accincta rabidis .

CHO . Effare aperte : nos pariter , & te leua .

NVN . In parte regiæ ultima stabulum latet ,

Vbi Diomedes , pectoris impij dominus ,

Humana sauu s pabulum diris feris

Secabat ipse uiscera ; & capita sanie

Madida superbus alta figebat manu

Foribus tremendis . semper infautus cruor

Vndabat : ipse donec armenti dominus

Suo scelere periit , hac poena nocens .

Hic nocte tota uoce ferali gemunt

Vmbræ uagantes : strepitus horrendū intonat :

Tractæ catenæ : fremere crudelis ibi

Fama est leones : saepe latratu specus

Reboat : tremiscit terra : discordes deæ

Quatiunt rogales igne funesto faces .

Inhumata Regis saepe despecti premit

Manes flagellis turba . quò postquam furéns

Regina subiit , paruulum trahens Ithim :

Philomena subit . spectat hanc primum soror :

Deinde natum mater aspectu truci

Paulum morata , quid , inquit , tempus iuuat

Conterere lacrymis ? tempus ulcisci uenit

Thalamos

Thalamos pudici coniugis, stupra, & scelus.
 Germana te met excita: hunc similem patri
 Iuuat esse; dum perficio, quod struxi nefas.
 Sic fata, furiis concita, infantem trahit
 De more uituli, quem aspra lactentem rapit
 Hircana tygris. ille blanditur matri,
 Eius lacertis colla complexus puer.
 Dimitte matrem: fata te expectant tua:
 Dimitte: non est mater irata mulier,
 Ferior leana, foeta quæ catulos trahit.
 Spes uana patriæ, deperis paruus Ithis,
 Generosa proles gentis Actææ, nepos
 Mauortis, unum Thraciis rebus decus:
 Pietatis in quo plus tamen fuerat auis,
 Animos feroces quamuis à stirpe traheres:
 Non tu tenebis sceptrum Threicia puer:
 Non iura populis patrio folio dabis.
 Quod si pararent fata tam miseram necem,
 Dum mater amens quærit ulcisci scelus
 Maiore scelere: fata non facient tamen
 Te te nocentem: nescius culpæ cadis:
 Vt cunque moritur innocens, felix moritur:
 Vade inter umbras innocens: forsan tibi
 Instabat aliquid tam bono genito patre.
 CHO. Quis, ede, durus raptor infantis fuit?
 NVN. Mater citato transilit ferro latus.

Quod

T R A G O E D I A

CHO. Quod tam cruentum dirus admisit nefas

Diomedes? NVN. Vltro cecidit in matrē puer:

Ferale stabulum gemuit. CHO. O nouū scelus.

NVN. Vtinam scelere contenta desistat truci:

Immota mater properat hinc aliud nouum:

Vt hoc prematur scelere maiori scelus.

CHO. Quid ultra atrocius potuit? an pabulum

Inhumata pueri uiscera exponit feris?

NVN. Vtinam, feroces quod solent iræ, rogo, &

Humo arcuisset: tradat epulandum feris:

Pietas uocetur illa, si quæris nefas.

O dira facta: nobili trunco caput

Tereo secatur: cetera in partes rapit:

Artus calentes tractat, & fibras manu,

Nec flexit oculos: adiuuat Prognem soror:

Costas trucidat: pectoris crates rapit:

Humeris lacertos amputat ferro leuis.

Pars hæc aheni uoluitur, æstu laticem

Miscente: at illa uerubus affixa ingemit:

Fumus penates obsidet totos niger:

Disponit ipsa lancibus diras dapes,

Gnatum parenti. uiscera edisti tua

Ignarus: etiam hoc deerit: & scies miser.

IDEM

I D E M C H O R V S.

OMNES uincunt dira Promethei
 Semina furias : iam nihil est, quod
 Postera credant sæcula uetitum.
 Credimus iras,
 Quascunque ferunt Colchidos. omnis
 Scelerum formas tellus nostra
 Vicit. sed tu miserande puer
 Vadis ad manes, culpæ nescius,
 Diros. maneant digna parenti
 Præmia facti. quanquam digna es
 Tu pœna puer, impiæ matris
 Victima casus : diriq; premit
 Viscera patris.

T E R E V S, P R O G N E.

FESTVM diem celebrare quis uetat mihi,
 Animumq; turbat mobilem incerto metu?
 Quid hæret animus? prospero regnum in statu
 Ego quid tremiscam, nescio : timeo tamē. (est:
 Modo inter aras, sacra cum ferrem deis,
 Repente cecidit regii capitis decus.
 Vidi cruorem uerti in obscœnum pariter
 Bacchi liquorem : fleuit in templis ebur:

Emicuit

T R A G Œ D I A

Emicuit ara : flamma per totam domum
 Erepsit . etsi timeo nil , piget tamen
 Sacrinefandi . Sed quid horresco ? procul
 Secede terror . quisque præfagit sibi
 Vanos timores : meruit in ueros eadem
 Potius retexere flore uiridanti comam :
 Indulge Baccho ; uoce festiua cane .

PRO . Vide , ut superbus regio folio incubet :
 Nec credit ullo posse deuinci malo
 Conuiuia lætus . exple sacratissimam famem
 Dapibus : cruore pelle natorum sitim .
 Sic te superbe . TER . Solus afferre solitam
 Gnati quietem posset aspectus mihi .

PRO . Philomena posset sola solamen mihi
 Afferre . TER . Segnis inter exangues iacet .

PRO . Idem inter umbras natus exangues cubat :

TER . Omitte coniux ista . PRO . Coniugē uocas
 Nefande Tereu ? TER . Quod malum audio ?

(PRO . Nequeo

Crudele gaudium ferre . per totos rigor
 Artus cucurrit . iam iuuat uultus patris (meo
 Spectare primos . TER . Quidquid est , pereat
 Gnato . PRO . Bene est : scelus peractū est : hunc

TER . Vocetur : ubi natus latet diu mihi ? (amat .

PRO . In te latitat . TE . Vbi est Ithis ? PR . Scies .

TER . Vbi est ?

PRO .

PRO. Stupro sororem qui uiolat, atque efferus

Linguam trucidat, uirginis socios necat;

Epulatus ille est impia natum dape.

Philomena pueri defer extincti caput

In ora patris. hunc ne cognoscis pater?

Magis an sororem? TER. Sustines rerum sator

Tam graui scelera? an uanus in gentes timor

Fulmen coruscas? misce diluuium omnia:

Fluuii rapaces fontibus ruptis meent.

Dimitte habenas: merge ad infernos lacus

Animas nocentes: pondus inuisum rape:

Dehisce tellus, tartari fundo occule.

Me me trifulco fulmine inuisum pete

Sator deorum, quo trium moles cecidit

Erecta caelo montium, atque hostes feri.

Sum fulminandus ignibus sacris ego:

Ego sum cremandus. si pater natum paro

Mandare flammis, quas miser uoces dabo?

En ora cerno, quodq; de toto est super

Caput cruentum. scelere materno occidis,

Culpa parentis. hanc ego merui necem.

Hunc te Ithi genitor uideo? quis fletat satis

Meas miseras? tumulus est nati pater.

Quis inhospitalis caucalus tantum nefas,

Aut quis Prociustes, quis ue contemptor deum

Busyris unquam, quæ barbara ulla immanitas

Commisit?

G

Commisit?

T R A G O E D I A

Commisit? in me natus innocens iacet,
 Dextra parentis casus. hoc uno pater
 Superos timebam. genitor expleui sitim
 Gnati cruore. da pater, nostri nimium
 Oblite, Mauors tela, uel coniux dabit:
 Euiscerabo corpus; ut grauis redeat
 Cibus. negatur? hoc negat Progne mihi?
 Philomena præbe: si miser non sum, nega.
 PRO. Iam summa uoti contigit: Tereus dolet:
 Nunc restitutum credo germanæ penitus
 Raptum pudorem, nunc meis thalamis fidem.
 Erepta ferro lingua: nil curo: miserum
 Dum muta uideat. uirgines stupro opprime:
 Commenta mortis funera: & fletus para:
 Dum te nequitia pigeat aliquando tuæ.
 Aduenit ecce tempus, & dies mihi,
 Quo te superbe, dum nihil times, premerem.
 Manibus parentis cecidit his natus tuus:
 Partita pueri corpus in partes foror:
 Pars hæc aheni uoluitur, æstu laticem
 Miscente: at illa uerubus affixa ingemit.
 Post hæc: cruorem miscui sacro mero.
 Poterat sine ulla cæde puerili peragi
 Vindicta: poteram temet in flammæ dare,
 Oculosq; pressis unguibus ruere, aut aliquam
 Instruere mortem: poena sed uisa est leuis,
 Quæcunque

Quæcunque finem ponit ærumnis nece.

Hūc cerne genitor. TER. O nouercales manus:

Quæ Colchis unquam tanta commisit scelera?

Immitis, atrox illa se tantum nece

Contaminauit: scelere uicisti scelus,

Et morte maius ausa post mortem nefas.

Tuum est, quod hausi, crimē, horrēdas dapes

Ignarus. PRO. Insons criminis nomen fugit.

TER. Quò quò profanus ciuium aspectus fugiā?

Quæ latebra misero tuta? quò præceps ferar?

Me me procellæ trans quoque Oceanū rapite,

Quò nullus hominum, nec feræ, nec Sol meet:

Aut illigato Rhodopes sub Thressæ iugis

Ales Promethei tundat æternum iecur.

PRO. Rhodopē poscis? cara post stuprum est tibi,

Pete & sororem, quæ data est uirgo diu,

Periure Tereu: uirgines stupro opprimis?

TER. Tu sæua natum? PRO. Fateor: & iuuat tuū.

TER. Quid meruit infans? PRO. Gnatus emeruit

Tuapte culpa. TE. Vindices testor deos. (mori)

PRO. Potius pudoris numen intacti uoca.

TER. Te te sequentur furia. PR. Ithis solus patrē.

F I N I S.

DE RATIONE VERSVVM,

in quibus hæc tragœdia conscripta est.

LVCOS, & amnes defero Inferni Iouis.

Carmen archilogicum, trimetrum, iambicum, acatalecticum. assumit in disparibus quidem locis iambum, choreum, spondeum, dactylum, & anapæstum: in paribus autem iambum, choreum, & anapæstū. hic uero anapæstus apud comicos frequentius, apud tragicos rarius inuenitur, ita tamen, ut multarum breuium iunctura uitetur.

ORTE Saturno, pelagiq; rector.

In hoc choro continetur duæ metri uarietates. prima enim carmina usque, REX VICTVS, dicuntur sapphica trochaica: constant enim trochæo, spondeo, & dactylo, & duobus trochæis. reliqua autem dicuntur glyconica: constant autem spondeo, choriambo, & pyrrhichio.

NVLLA mortales tenuit uoluptas.

Hic chorus continet duas metri diuersitates. prima quidē, ut in primo choro, ORTE SATVRNO. intermixtum est uero carmen Adonicū: quod constat primo dactylo, secundo spondeo, siue trochæo. Nota autem ultimam indifferenter semper in omni genere metrorum poni.

Sacra

SACRA Thioneo repetita triennia fuadent.

Hic chorus cōtinet nouem metri diuersitates .
 primum genus metri heroicum , exametrum ,
 dactylicum, ut SACRA THIONEO . Secun-
 dum sapphicum est metrum : constat enim pri-
 mo trochæo , secundo spondeo , tertio dactylo ,
 quarto choriambō , quinto spondeo , siue tro-
 chæo , ut , HVC ADES PROLES . Tertium
 constat primo dactylo , secundo amphimacro ,
 tertio epitrito , quarto pyrrhichio , siue iambo ,
 ut , EX VTERO . Quartum , TE TE THRA-
 CA VOCAT : ut in primo choro , REX VI-
 CTVS . Quintum asclepiadeum choriambi-
 cum : constat primo spondeo , secundo , & ter-
 tio choriambō , quarto pyrrhichio , uel iambo ,
 ut , HVC FORMOSE PVER . Sextum con-
 stat primo pæone , secundo spondeo , ut , VA-
 RIAS'QVE LYNCAS : & , HEDERA VI-
 RENTI . Septimum , ut in primo choro , OR-
 TE SATVRNO : & in , TERTIA SACRI .
 Octauum constat primo anapæsto , secundo
 iambo , tertio spondeo , quarto anapæsto , quin-
 to pyrrhichio , sexto trochæo , septimo tro-
 chæo , uel spondeo . nonum , & ultimum , ut in
 secundo choro , FATA SORORIS : et , LA-
 CTEA COLLA , & c.

Huc

57
HVC è latebris procede soror.

In hoc carmine continetur unicum genus metri, quod dicitur archilologicum: constat autem spondeo, dactylo, & anapæsto indifferenter.

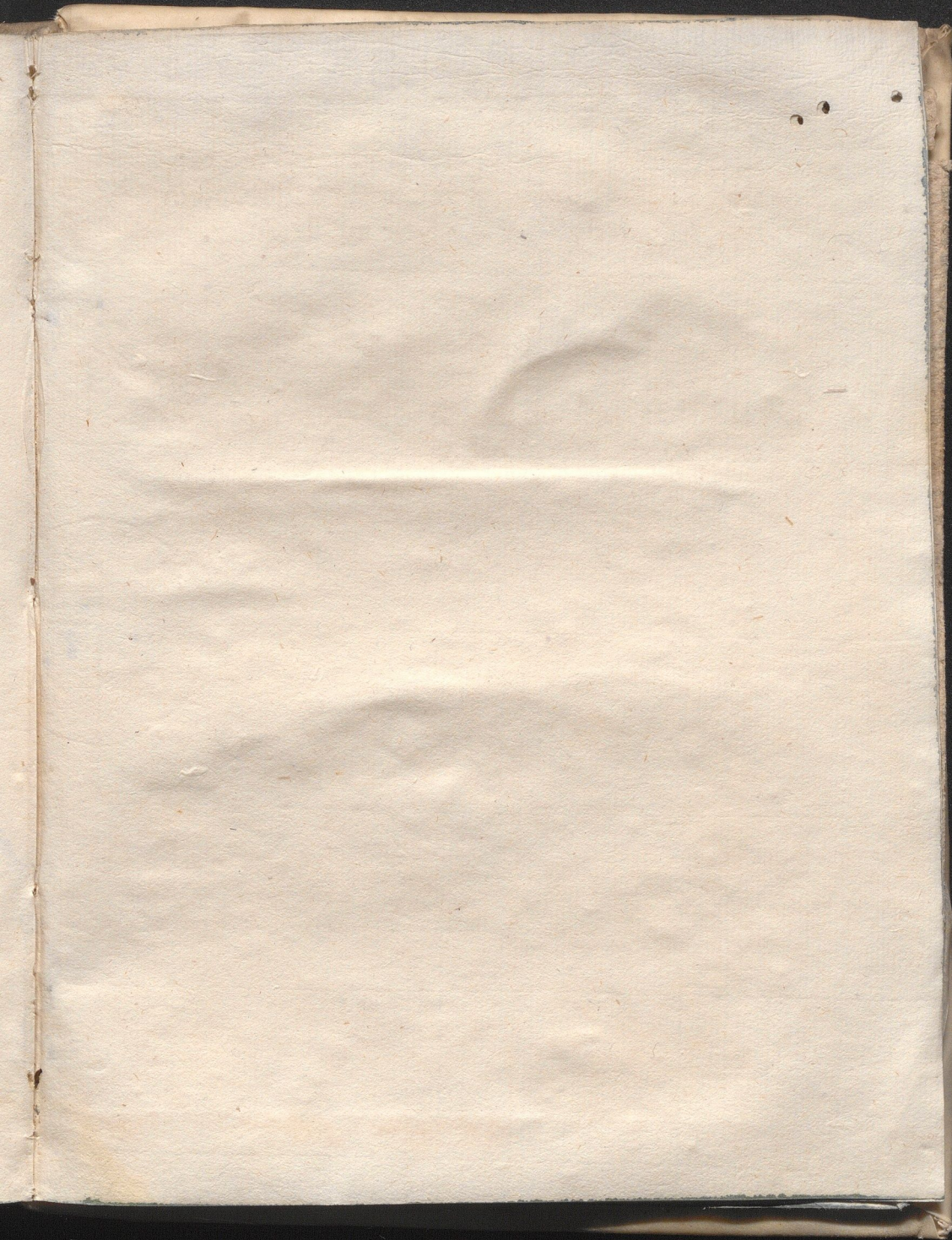
STVDIOSIS S.

CVM in hac tragœdia multas elucere ueterû poetarum uirtutes eruditi homines iudicârēt: communicandam uobis putauimus eo libētius, quòd in hoc genere, præter unum Senecam, nihil habemus: cuius tragœdiis minimû certe Progne nostra concedit. illud æquo animo feretis, quòd aliquot in locis deformatam mendis, quæ corrigere non licuit, legetis. Maiora in posterum, Deo fauente, expectabitis.

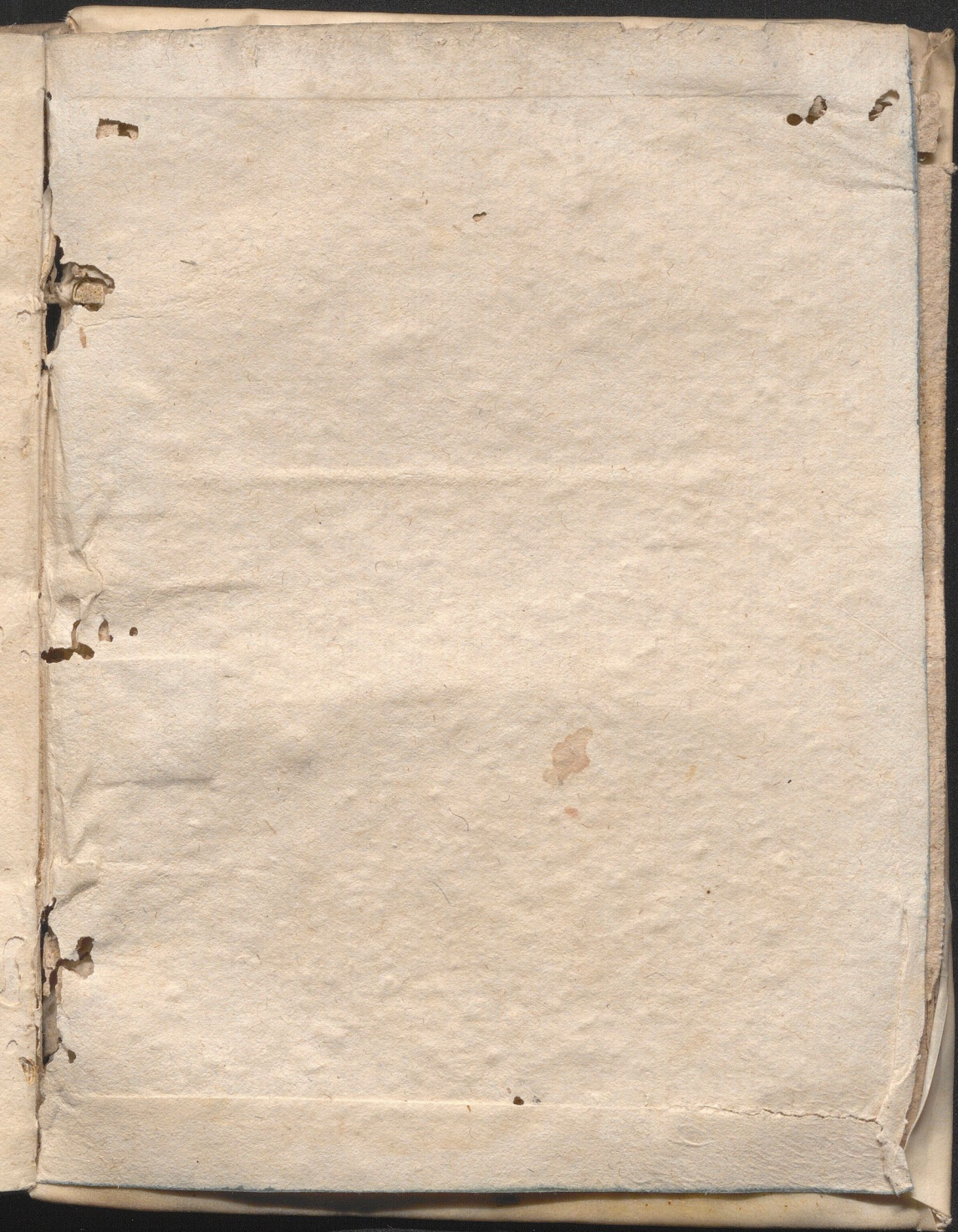
IN ACADEMIA

V E N E T A,

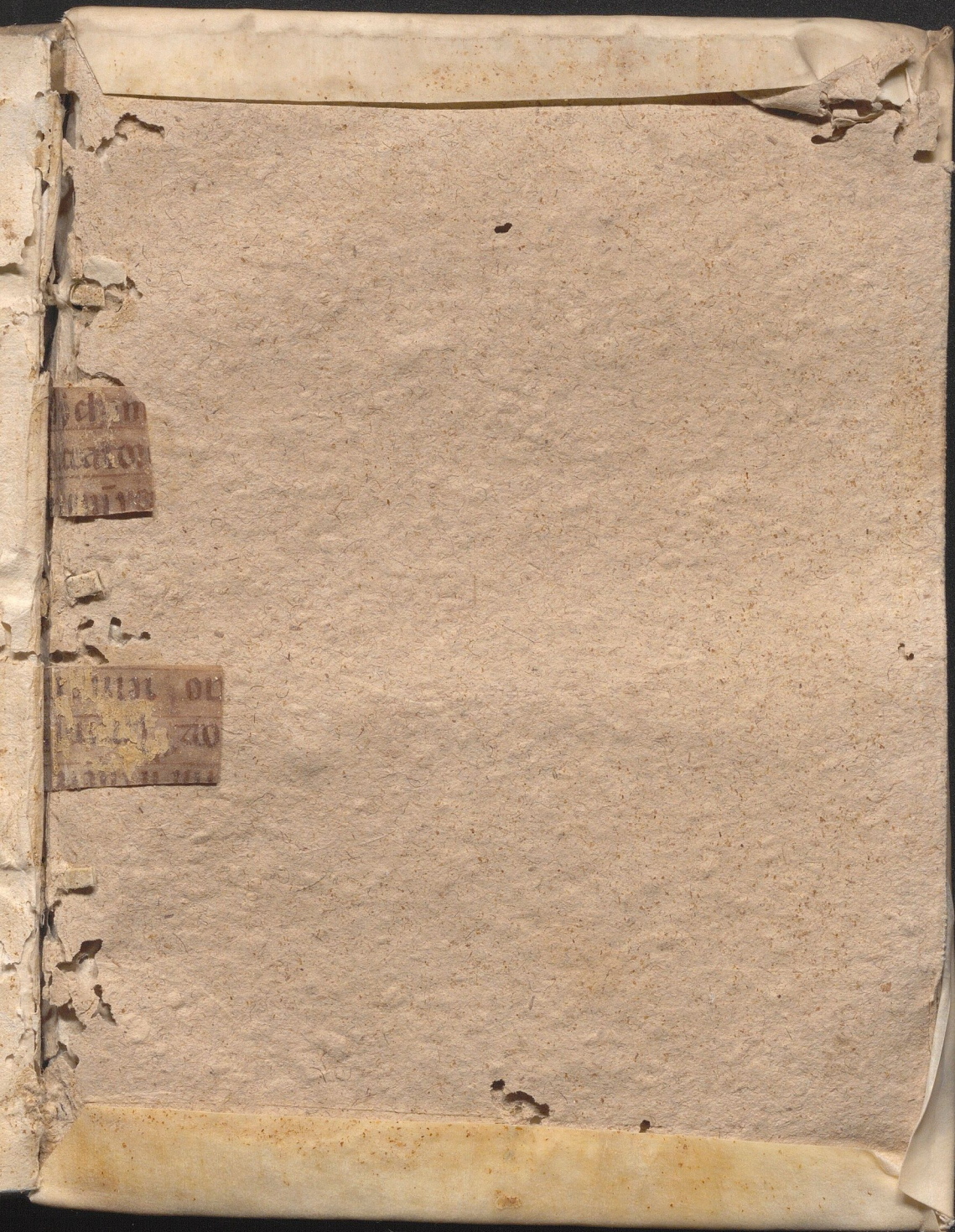
M. D. LVIII.

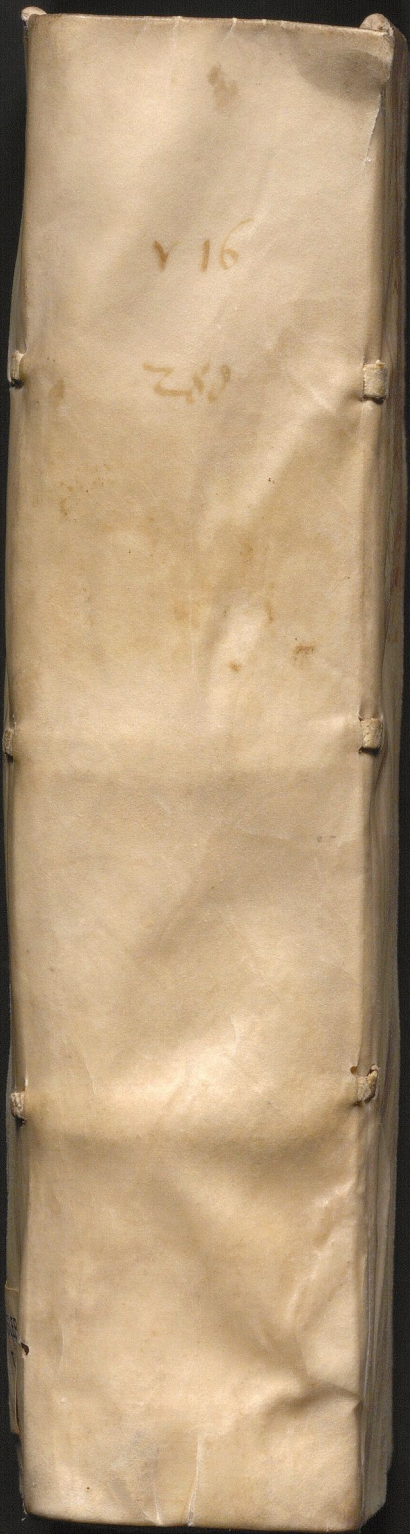

ALVENSLEBEN

T

112

9

PROGNE
TRAGOEDIA,
NVNC PRIMVM
EDITA.

T112

IN ACADEMIA
M. D. L.

